

wonnen. Ons woord zij er aan onze trouwe onderwijzers voor verpand. We zullen hen ook nu niet in den steek laten en we laten hun geding niet los, eer het nu verkregen recht hun ten volle verzekerd is. Maar welke tegenstand hierbij ook nog te overwinnen moge zijn, niet meer in het Lager-Schoolgeding ligt thans voor de toekomst de kern van onze Antirevolutionaire politiek. We kunnen thans een schrede verder gaan, en op een nieuw even dringend stuk van Staatsbeleid ons overleg saãmtrekken. Wel blijft ook nu de geheele landspolitiek den inhoud van onze Staatskunde vormen, maar toch neemt dit niet weg, dat er in elke periode steeds één vraagstuk is, dat meer naar den voorgrond dringt, en geen rust gunt eer het tot oplossing is gebracht. Door het nieuwe artikel 192 der Grondwet, dat het Schoolgeding in beginsel afdeed, was alzoo deze titel van mijn rede mij vanzelf aangewezen. Nu artikel 192, in beginsel althans, het Schoolgeding afsloot, wat komt nu? wat vraagt thans in de eerste plaats onzer aller aandacht? Geheel het staatkundig beleid blijft ons uiteraard op 't hart gebonden, doch voorzooveel er altoos één enkel probleem is dat in de politieke worsteling meer bijzonder op den voorgrond treedt, dringt zich ook thans vanzelf de vraag aan ons op: *Wat nu?*

Niet genoeg kan 't daarom betreurd, dat waar thans op nieuw een zoo ernstige vraag zich aan ons opdringt, niet alleen het Schoolgeding nog zoo hinderlijk natrekt, maar bovendien de omstandigheden waarin we verkeerden, zoo vlak het tegendeel zijn van wat thans vooral aller bede zou inroepen. Van allen kant wordt 't dan trouwens ook gevoeld, hoe de President-minister te ver ging, toen hij in dagen van zoo bangen nood zulke allesbeheerschende Grondwetsproblemen aan de orde stelde. Wat we thans vooral behoeven zouden, ware een rustige sfeer van rondsom, zoodat ook in onze partij aller geest zich op vraagstukken van binnenlandsch beleid kon saamtrekken. In stede hiervan echter ondergaan we op dit oogenblik bijna erger dan oorlog. Immers in smaad vertreden te worden, grieft nog pijnlijker, dan met open vizier te worden aangevallen. En toch, gist 't nu alles niet in ergernis en onzekerheid om ons heen? Het